

Sygn. akt V CZ 30/12

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M. S.

przy uczestnictwie M. L.

o podział majątku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 sierpnia 2012 r.,

zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie w zakresie punktu II postanowienia

Sądu Okręgowego

z dnia 8 grudnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 8 grudnia 2011 r., uwzględniając apelację wnioskodawczynie, zmienił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 29 lipca 2011r. w sprawie o podział majątku wspólnego w ten sposób, że ustalił, iż w skład majątku wspólnego uczestników postępowania dodatkowo wchodzi równowartość 825,12 jednostek uczestnictwa AEGON Otwartego Funduszu Emerytalnego w kwocie 23.870,72 zł, łączna wartość wszystkich składników majątkowych wynosi 53.487,77 zł, przyznał uczestnikowi postępowania M. L. równowartość 825,12 jednostek uczestnictwa AEGON Otwartego Funduszu Emerytalnego, a łączną wartość przyznanych mu składników majątkowych określił na kwotę 49.017,77 zł, w miejsce kwoty 25.147,05 zł, zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 9.092,63 zł tytułem dopłaty i rozliczenia nakładów, płatną w terminie do 31 stycznia 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności oraz zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 1100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej Sąd Okręgowy wskazał art. 520 § 1 k.p.c. Przyjął, że uczestnicy postępowania są w równym stopniu zainteresowani wynikiem sprawy o podział ich majątku wspólnego, co uzasadnia obciążenie w równych częściach kosztami postępowania i zasądzenie na rzecz wnioskodawczynie zwrotu połowy uiszczonej opłaty sądowej.

Wnioskodawczynie zaskarżyła powyższe orzeczenie w części rozstrzygającej o kosztach postępowania apelacyjnego. Zarzucając naruszenie prawa procesowego, tj. art. 520 §1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz niezastosowanie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 i art. 98 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku co do zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego w pełnej wysokości, wniosła o zmianę postanowienia poprzez zasądzenie od uczestnika postępowania na jej rzecz kwoty 2200 zł oraz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył:

Samodzielną regulację prawną dotyczącą orzekania o kosztach postępowania w sprawach rozpoznawanych w trybie nieprocesowym, aktualną także w postępowaniach odwoławczych, zawiera art. 520 k.p.c.. Odstępuje ona od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, zwrotu kosztów celowego dochodzenia praw lub celowej obrony i oparta jest na regule samodzielnego ponoszenia kosztów związanych z udziałem w sprawie przez każdego uczestnika (§ 1). Wyjątki od niej, obejmujące sytuacje w których zachodzi sprzeczność interesów, różne zainteresowanie wynikiem postępowania lub niesumienne bądź oczywiście niewłaściwe zachowanie stron, wskazane są w § 2 i § 3 cyt. przepisu.

Orzecznictwo sądowe jednolicie przyjmuje, że w tzw. sprawach działowych, do jakich należą sprawy o podział majątku wspólnego, nie zachodzi sprzeczność interesów, niezależnie od tego jaki dana strona zgłasza wniosek co do sposobu podziału i jakie stanowisko zajmuje w sprawie. W takich postępowaniach strony są również w równym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie są wspólne, gdyż polegają na wyjściu ze stanu wspólności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2011r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88, z dnia 19 listopada 2011r., III CZ 47/11, nie publ., z dnia 16 września 2011r., IV CZ 40/11, nie publ., i in.). Dla wykazania, że zachodzą szczególnie uzasadnione przyczyny uzasadniające poczynienie wyjątku od tej reguły wnioskodawczyni powinna przedstawić okoliczności umożliwiające dokonanie takiej oceny. Nie jest wystarczające odwołanie się do uwzględnienia wniesionego środka odwoławczego, zwłaszcza że przyczyną wydania postanowienia reformatoryjnego było pominięcie przez Sąd pierwszej instancji ustalenia prawidłowej liczby i wartości jednostek uczestnictwa AEGON Otwartego Funduszu Emerytalnego, a nie zatajenie tej okoliczności lub inne niewłaściwe postępowanie uczestnika postępowania. W postępowaniu apelacyjnym uczestnik postępowania zachowywał ponadto całkowitą bierność i nie kwestionował zasadności apelacji.

Z tych względów, prawidłowym sposobem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego powinno być obciążenie wnioskodawczyni poniesioną opłatą w całości na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.. Dokonaniu zmiany rozstrzygnięcia

w tym przedmiocie sprzeciwia się jednak zasada reformationis in peius (art. 384 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy uznał, że zażalenie nie jest oparte na uzasadnionych podstawach i na mocy art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.